

TALOUSARVION 2023 TÄYTÄNTÖÖNPANO - OHJE

Vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpanossa ja toteutuksessa on noudatettava valtuuston 15.12.2022 hyväksymää talousarviota ja sen perusteluja hallintosäännön määräyksiä ja muita talousohjeita seuraavia talousarvion täytäntöönpano – ohjeita

1 TALOUSARVION SITOVUUDEN MÄÄRITTELY

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään sekä toiminnalliset että taloudelliset tavoitteet. Valtuuston päätökset sitovat hallintokuntien ja viranhaltijoiden toimintaa ja määrärahojen käyttöä. Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava omassa tehtävässään taloudellisuutta ja huolellisuutta. Sitovuus tarkoittaa velvoitetta sopeuttaa toiminta sitovan määrärahan ja tavoitteet mukaisesti.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Mahdolliset talousarviomuutokset on tehtävä välittömästi muutostarpeen tultua tietoon. Ylityksiä on ensisijaisesti yritettävä kattaa hyväksytyjen määrärahojen sisältä. Talousarviomuutoksille tulee löytyä kate.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosan ulkoisten ja sisäisten menojen ja tulojen määrärahat (talousarvio kokonaisuudessaan) ovat valtuusto tasolla sitovia.

Käyttötalousosassa mainitut strategiset tavoitteet ovat sitovia niin, että niissä kuvattuja toiminnallisia tavoitteita on noudatettava. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan asetettujen numeeristen ja sanallisten mittareiden avulla.

- kullekin päävastuualueelle hyväksyty määräraha ja tuloarvio sitovat toimielintä
- mikäli määräraha ei kokonaisuudessaan riitä, talousarvion muutoksesta päättää valtuusto
- kunnanhallitus voi hyväksyä kunkin päävastuualueen sisäisten tulosalueiden välillä
- tapahtuvat talousarvion muutokset/siirrot
- lautakunta voi päättää alaistensa tulosityksikkötason talousarvion määrärahojen muutoksista/siirroista
- päävastuualueen päällikkö tai esimies, jolle muutosoikeus on delegoitu, voi päättää kustannuspaikkojen välisistä tulosityksikkötason muutoksista/siirroista

Työllistämisen tulosalueella nettomääräraha eli toimintatulojen ja – menojen erotus on sitova. Valtuusto päättää työllistämisen nettomäärärahan mahdollisesta korottamisesta talousarviovuoden aikana. Hallintokunnat vastaavat kukin omalta osaltaan talousarvion noudattamisesta.

Pysyväisluontoisena määräyksenä on, että mikäli henkilöstömenoista säästyy määrärahoja, säästöjä ei voi käyttää muiden käyttötalousmenojen katteeksi.

Rahoitusosa

Valtuusto määrittelee talousarvion rahoitusosan hyväksymisen yhteydessä talousarviovuoden pitkäaikaisen lainanoton määrän, joka on valtuustoon nähden sitova. Vuoden 2023 rahoitus hoidetaan pitkäaikaisella lainalla. Tilinpäätöksessä 2022 on lainaa noin 7,3 miljoonaa euroa, josta lyhytaikaista lainaa noin 2 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta rahoituslaskelmassa on -3,4 miljoonaa euroa. Lainanlyhennykset ovat 1,1 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisen lainoituksen lainanottovaltuus vuonna 2023 on 5 milj. €

Investointiosa

Investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia talousarviossa hyväksytyin investointiohjelman mukaisesti. Kohteet, joissa toteuttamisen ehtona on ulkopuolisen rahoituksen (valtionosuus, muu rahoitusosuus) saaminen, vahvistetaan päätöksen saamisen jälkeen.

Hankintarajojen päättämiset: Kunnan hallintosäännön ja pienhankintaohjeen mukaisesti.

Erityismääräyksiä

Talousarvioon voi sisältyä kehittämis- ja muita projekteja, joiden kustannuksia katetaan ulkopuolisella rahoituksella. Arvioidut menot voivat ylittyä, jos ylitys on katettavissa ulkopuolisella rahoituksella. Tällaisen hankkeen määrärahan ylitykset hyväksyy kunnanhallitus.

Yli -/alijäämä

Siikajoen kunnan taseessa oli tilinpäätöksessä 2021 ylijäämää 8,7 miljoonaa euroa. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuodelle 2023 ennakoitu ylijäämä 900 939 euroa kirjataan oman pääoman tilikauden yli-/ alijäämätilille.

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarvio	Vastuutoimielin
KÄYTTÖTALOUSOSA, Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot				
Keskusvaalilautakunta	B	31 043	10 000	keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta	B	20 180	0	tarkastuslautakunta
Kunnanhallitus	B	3 414 722	1 209 198	kunnanhallitus
Sivistyslautakunta	B	15 382 349	1 416 230	sivistyslautakunta
Tekninen lautakunta	B	3 537 348	2 922 602	tekninen lautakunta
Työllistäminen	N	477 036		kunnanhallitus
TULOSLASKELMAOSA				
INVESTOINTIOSA				
ATK-OHJELMISTOT				
Henkilöstöhallinnan ohjelmiston hankinta	B	50 000		tekninen lautakunta
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT				
Osallistava budjetointi	B	10 000		tekninen lautakunta
MAA- JA VESIALUEET				
Ruukin Yrityspuiston PIMA työt	B	0		tekninen lautakunta
Maa-alueen hankinta Tauvosta	B	100 000		tekninen lautakunta
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT				
RAKENNUKSET				
Ruukin terveysaseman jäähdytyksen rakentaminen	B	60 000		tekninen lautakunta
Arkiston rakentaminen	B	25 000		tekninen lautakunta
Mäkelänrinne tehostetun palveluasumisen yksikkö, 8370	B	2 305 000		tekninen lautakunta
Paavolan monitoimitalo	B	2 017 000		tekninen lautakunta
Luohuan koulun peruskorjaustyöt	B	50 000		tekninen lautakunta
Kreivinsaaren rakennusten kunnostustyöt	B	30 000		tekninen lautakunta
Ruukin koulun rakentamattomien tilojen valmiiksi rakentaminen	B	170 000		tekninen lautakunta
Kiinteistöt, pikkukorjaukset 8700	B	40 000		tekninen lautakunta
Gumeruksen koulun peruskorjaus	B	35 000		tekninen lautakunta
Ruukin päiväkotia	B	0		tekninen lautakunta
Revonlahden päiväkotia		30 000		
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET				
Teiden rakentaminen ja parantaminen	B	35 000		tekninen lautakunta
Teiden päällystäminen	B	45 000		tekninen lautakunta
Teiden valaistus	B	70 000		tekninen lautakunta
Puistot ja leikkipaikat	B	45 000		tekninen lautakunta
Paavolan koulun pihan rakentaminen		20 000		tekninen lautakunta
Mäkelänrinteen piha-alueiden rakentaminen		20 000		tekninen lautakunta
Satamat	B	20 000		tekninen lautakunta
Tauvon kehittäminen	B	30 000		tekninen lautakunta
Kärkiniemen peruskorjaus	B	15 000		tekninen lautakunta
Hietamaan virkistyskäyttö	B	15 000		tekninen lautakunta
KONEET JA KALUSTO				
Ruukin koulun dataprojektorien hankinta	B	20 000		tekninen lautakunta
Revonlahden koulun teknisen työn opetuksen koneiden uusiminen	B	25 000		tekninen lautakunta
Uudet peräkäräryt tekniselle toimelle	B	10 000		tekninen lautakunta
OSAKKEET JA OSUUDET	B			
Osakkeet ja osuudet	B	10 000		tekninen lautakunta
Yhteensä investoinnit		5 302 000		
RAHOITUSOSA				
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	5 000 000		kunnanhallitus
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 077 399		kunnanhallitus
Lyhytaikaisten lainojen muutos				

B = brutto ja N = netto

2 KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Kunnanhallitus, lautakunta ja johtokunta hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Nämä toimitukset voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää valtaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

3 TOSITTEIDEN HYVÄKSYMINEN

Toimielin määrittää hyväksyjät vuosittain tai toimikaudeksi kerrallaan.

Laskujen ja tositteiden hyväksyjä vastaa siitä, että tositteseen tulee voimassa olevan tilikartan mukainen tilimerkintä sekä lisäksi laskusta on käytävä ilmi, että se kuuluu kunnan maksettavaksi ja että tavara tai palvelu on vastaanotettu. Laskussa tulee myös käydä laskutusdirektiivin vaatimat tiedot (myyjän nimi, y – tunnus, tilinumero kansainvälisessä muodossa, riittävä asiakaselvitys ja alv - merkintä erittelyineen). Hyväksyjän on huolehdittava, että laskut tulevat hyväksytyksi eräpäivään mennessä. Laskujen käsittelyn nopeuteen on kiinnitettävä huomiota, jotta suoriteperusteisen kirjanpidon mukaan menot saadaan kohdennettua oikealle kuukaudelle.

4 TOIMINNAN JA TALOUDEN RAPORTOINTI

Kuukauden kirjaukset valmistuvat seuraavan kuun 20:n päivän jälkeen. Hallintojohtaja on vastuussa siitä, että talousarvion toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle kuukausittain. Mikäli näyttää, että kunnan talous on menossa oleellisesti huonompaan suuntaan, kunnanhallitus esittää siihen mahdolliset korjausliikkeet. Kunnanhallitukselle laaditaan kuukausittain tuloslaskelman ja verotulojen kehittymisen sisältävä raportti. Lisäksi sekä kunnanhallitus että kunnanvaltuusto saavat neljännesvuosittain kattavamman raportin toteumasta sekä tilinpäätösennusteen. Tilinpäätös saatetaan maaliskuun loppuun mennessä kunnanhallituksen sekä kesäkuun loppuun mennessä kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Raporttien ajankohdat ovat 30.3., 30.6., 30.9. sekä tilinpäätös.

5 TALOUSARVION MUUTOKSET

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin. Määrärahojen ylijärjestyksen kate tulee ensisijaisesti löytää päävastuualueen sisältä.

6 HENKILÖSTÖASIAT

Viran ja toimen täyttämässä ja henkilöstön palkoista päätettäessä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä.

7 HANKINNAT

Kunnanhallitus päättää kunnan osallistumisesta seutukunnallisiin tai muihin yhteishankintarenkaisiin ja – sopimuksiin. Kunnassa noudatetaan 1.6.2022 alkaen voimassa olevaa pienhankintaohjetta.

8 PYSYVIEN VASTAAVIEN (KÄYTTÖOMAISUUS) MYYNTI JA HANKINTA

Kunnanhallitus päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta ja myymisestä kunnalle valtuuston antaman määrärahan, ohjeiden ja määräysten mukaan. Kunnanhallitus päättää irtaimen omaisuuden hankkimisesta, myymisestä, vuokraamisesta ja muusta käytettäväksi luovuttamisesta, ellei päätösvalta kuulu lautakunnalle.

9 TULOT

Valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Kunnanhallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euro määräistä. Kunnanhallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle. Maksu- ja myyntitulot on laskutettava viivytyksettä. Maksut tulee ohjata kunnan pankkitileille.

10 SISÄINEN VALVONTA

Hallintosäännön 10 luvussa on kerrottu kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Lisäksi kunnanvaltuusto on 28.11.2019 hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeen.

11 RAHAVAROJEN TARKASTUS

Rahavarojen ja varastojen tarkastuksen lisäksi tarkastetaan kunnan strategioiden ja toimintaperiaatteiden toteutuminen, samoin informaatiojärjestelmät. Kunnanhallitus nimeää keskuudestaan kaksi jäsentä, jotka tarkastavat vähintään kerran vuodessa kassa- ja pankkitilien varat sekä kunnan hallussa olevat arvopaperit ja erilaiset vakuudet. Lautakuntien on huolehdittava hallinnassaan olevan varallisuuden ja asiapapereiden tarkastuksesta. Tarkastuksesta on laadittava tarkastusraportti ao. toimielimelle, kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle.

Siikajoki 3.1.2023

Pertti Severinkangas

kunnanjohtaja